

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

Aan : de voorzitter van Provinciale Staten
Datum : 03-04-2024
Onderwerp : De Kosten van Duurzaamheid

Het college van Gedeputeerde Staten heeft de energietransitie hoog in het vaandel staan. Er ligt een wens om de opwek van duurzame energie in Zuid-Holland meer dan te verdubbelen. De VVD vraagt zich af: Hoe hangt de vlag erbij?

Windenergie:

Met de plannen om het aantal windturbines op land uit te breiden, groeit de zorg over de impact op de leefomgeving. We zien steeds meer (wetenschappelijke) rapporten waarbij er een causaal verband wordt gelegd tussen windturbinegeluid¹ en een ongezonde leefomgeving. De provincie Zeeland doet samen met de GGD en het RIVM, onderzoek naar de gevolgen van windenergie op de volksgezondheid.

Ook huisartsen laten steeds vaker van zich horen. Huisarts Anneke Bodde uit Denekamp van het artsencollectief Wind Wiki was onlangs te horen op NPO-radio² over het verschil tussen een stille leefomgeving en één met 47 decibel als achtergrondgeluid door windturbines.

Sylvia van Manen, huisarts uit Den Bosch, onderzocht op locaties de impact van windturbinegeluid en rapporteerde dat bijna 30 procent van de respondenten aangaf te kampen met medische klachten gelieerd aan de windturbines. Waar het vooral aan ontbreekt volgens de betrokken artsen is een goede registratie³.

1. Bent u naast het Nivel rapport bekend met de verschillende kritische onderzoeken naar de aantasting van de leefomgeving door windturbinegeluid?
2. Bent u bereid om desgevraagd te participeren in deze onderzoeken die niet vanuit de belangen van de industrie maar vanuit de zorg voor de omwonenden zijn opgezet?
3. Komt er een geluids- en klachtenregistratiesysteem bij huidige en toekomstige windparken?
4. Is het college voornemens om het voorzorgsbeginsel te hanteren bij de aanwijzing van nieuwe windturbines; of de vervanging van bestaande windturbines?
5. Hoe gaat de provincie ervoor zorgen dat er voldoende draagvlak is bij de lokale gemeenschappen voor nieuwe windenergieprojecten, gezien de zorgen over gezondheidseffecten en landschapsimpact?
6. Over enkele maanden komen er geluids- en afstandsnormen vanuit het Rijk. Is het college voornemens om alle plannen die nog niet in uitvoering zijn, langs deze nieuwe meetlat te leggen?

Verduurzaming:

Ook landelijk zijn er steeds grotere problemen bij de verduurzaming. Grote investeerders trekken zich terug uit wind op zee-projecten⁴ en burgers die hun woning willen verduurzamen worden op enorme extra kosten gejaagd⁵. Warmte via stadsverwarming is onbetaalbaar geworden⁶. Een warmtepomp heeft dezelfde levensduur als een gasgestookte CV-ketel maar is een factor 3 tot 5 maal duurder terwijl de opwekking van energie via zonnepanelen steeds minder aantrekkelijk is.

Netbeheerders sluiten wijken collectief af van terug levering als de zon te veel schijnt. Buurtbatterijen zijn peperduur en op dit moment is volstrekt onduidelijk wat de levensduur of het rendement is. Daarnaast zijn voor buurtinitiatieven zoals energiecorporaties fikse investeringen in warmte en elektriciteitsnetten nodig. Op dit moment lijken deze alleen haalbaar en betaalbaar bij nieuwbouwprojecten.

Veel energiebedrijven rekenen de laatste maanden talloze kostenposten door aan de burgers die in de voorhoede van de verduurzaming zitten. Daardoor duurt het voor huishoudens vele jaren extra voordat ze hun investeringen in duurzaamheid renderen, als dat punt ooit al wordt bereikt.

¹ <https://www.rivm.nl/windenergie/fmeebines-gezondheid/vragen-en-antwoorden-gezondheidseffecten-windturbines#literatuuronderzoek>

² <https://www.nporadio1.nl/nieuws/binnenland/459935d7-bdd6-435b-922c-1ceda30149c9/anssen-luiden-noodklok-vanwege-gezondheidsproblemen-omwonenden-van-windturbines>

³ <https://eenvandag.avrotros.nl/item/veel-kritiek-van-artsen-op-onderzoek-naar-klachten-omwonenden-door-windmolens-registratie-moet-anders/>

⁴ <https://www.volkskrant.nl/economie/eneco-trekt-zich-terug-uit-bouw-grootste-nederlandse-windpark-op-zee-de-risico-s-zijn-te-groot-geworden-b7afa806/>

⁵ <https://www.telegraaf.nl/financieel/1407835657/extra-energiekosten-slaan-qt-in-voordeel-zonnepanelen-terugverdiendtijd-loopt-met-vele-jaren-op>

⁶ <https://nos.nl/artikel/2513773-belofte-goedkopere-stadswarmte-wordt-niet-waargemaakt-minister-komt-met-spoedwet>

Ook bedrijven en ondernemers hebben het zwaar. Door bijvoorbeeld de versnelde invoering van milieuzones en het plotseling beperken van het terugleveren van energie.

Op 29 maart zei David Smeulders, hoogleraar energietechnologie aan de Universiteit van Eindhoven in de Financiële Telegraaf⁷: „Tijd voor de pauzeknop, eerst consumenten beschermen tegen exorbitante rekeningen en pas dan kunnen we verder.”

7. Heeft de rem op de uitrol van wind op zee, het stoppen van teruglevering door netbeheerders op piekmomenten en de terugleverboete bij het salderen van energie opgewekt door zonnepanelen invloed op uw verduurzamingsplannen? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?
8. In hoeverre is het college bereid haar strategieën en plannen voor verduurzaming aan te passen op basis van de huidige economische en technologische ontwikkelingen, om ervoor te zorgen dat de doelen van energietransitie en energiebesparing realistisch en haalbaar blijven?
9. Hoe borgt het college de leveringszekerheid aan inwoners en bedrijven nu onze energie-infrastructuur stevig onder druk ligt en de provincie langzaam maar heel rood kleurt op de netcongestiekaart?
10. Hoe zorgt dit college ervoor dat de duurzaamheidsambities niet stranden in een oase van wensdenken? Hoe kijkt het college naar een zogenoemde 'pauzeknop' van Smeulders om te herbezinnen en te komen tot realistische, haalbare en betaalbare doelen?

Kernenergie:

Onze inwoners en bedrijven worden steeds vaker geconfronteerd met een disbalans in aanbod en vraag van zon of windenergie, daarbij een falend distributienetwerk dat niet voldoende voorziet in opslag. We snakken naar een betrouwbaar, weersonafhankelijk en CO₂ vrij alternatief voor fossiele brandstoffen. En dat is kernenergie. Bij de productie van kernenergie komt geen CO₂ vrij. Het is daarom een duurzame energiebron, aangezien CO₂ de grote boosdoener is bij klimaatverandering.

Onlangs sprak de tweede kamer zich uit voor het verdubbelen⁸ van het aantal nieuwe kerncentrales in Nederland⁹. Daarbij wordt ook steeds nadrukkelijker gekeken naar de provincie Zuid-Holland. In het coalitieakkoord staat dat er onderzoek verricht zal worden. Ook is in motie 1166¹⁰ opgeroepen om volledige medewerking te verlenen aan de onderzoeken naar kernenergie in Zuid-Holland van de minister van Economische Zaken en Klimaat Jetten.

11. Is er al contact geweest met de minister en zijn ambtenaren inzake de onderzoeken rond kernenergie in Zuid-Holland? Zo ja, wat is uw insteek in deze gesprekken? Zo nee, waarom niet?
12. Recent was het volgende citaat van het college te lezen in het AD¹¹: Een kerncentrale op de Maasvlakte is zeer lastig in te passen”, zegt een woordvoerder. „En het is daarnaast ook de vraag of je in dichtbevolkt gebied kerncentrales wilt bouwen.” Hoe strookt deze uitspraak met de strekking van Motie 1166? Is het college het met de VVD eens dat het college niet vooruit moet lopen op de uitkomsten van de onderzoeken en tot die tijd een open houding moet aannemen?
13. Wat is de staat van het onderzoek van de provincie Zuid-Holland omtrent kernenergie? Heeft u al tussenresultaten geboekt?
14. Waar ziet het college mogelijkheden voor een kerncentrale binnen de provincie gelet op de ambities uit de ruimtelijke plannen?

1. Axel Broekhuizen (VVD)
2. Mirjam Nelisse (VVD)
3. Ward Meijroos (BBB)
4. Brian van der Graaf (PVV)
5. Gerard van de Breevaart (SGP)
6. Frank Hoogendam (SP)
7. Toine Beukering (HvZH)
8. Ellen Verkoelen (JOU)
9. Thom van Vugt (JA21)

⁷ <https://www.telegraaf.nl/financieel/815691952/roep-om-stop-op-aanleg-warmtenet-mensen-dupe-van-exorbitante-rekeningen>

⁸ <https://nos.nl/artikel/2511577-tweede-kamer-wil-vier-grote-kerncentrales-in-plaats-van-twee>

⁹ <https://www.tweede-kamer.nl/kamersstukken/moties/detail?id=2024203064&did=2024D07054>

¹⁰ <https://pzh.notubiz.nl/document/12378850/1#search=%22motie%201166%22>

¹¹ <https://www.ad.nl/westland/kerncentrale-op-maasvlakte-werpt-donkere-schaduw-over-het-westland-a92d4d3b/>